

ЕНЕРГИЈА

КОЛУБАРА

број 32 // јун 2020.

ISSN 2560-5143

Успешни упркос
свим недаћама

Заједно против COVID-19!

ПРЕПОРУКА О ОРГАНИЗОВАЊУ РАДА У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ СРБИЈЕ ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ НА СУЗБИЈАЊУ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70%** алкохола. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрсом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

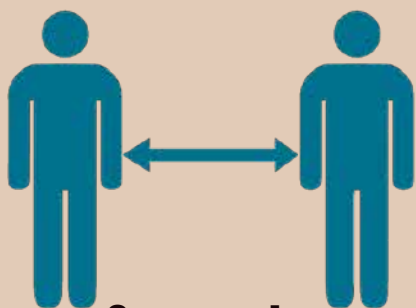
Ако кашљете или кијате, **прекријте уста** и нос надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфкујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

из епс групе

05 Милорад Грчић, в. д. директора ЕПС-а, обишао поплављено подручје Љубовије
ЕПС стабилно и без проблема

актуелно

09 Актуелности са копа „Радљево“
Предстоје велики послови

10 Служба одводњавања на копу „Тамнава-Западно поље“
Стална борба са природом

репортажа

14 За време ремонта у погону Суве сепарације „Прераде“
Пуне руке посла

16 Обука за рад у апликацији РУДОК за управљање рударском документацијом
На клик до података

локални мозаик

18 Обележен Видовдан, Дан општине
Награде најзаслужнијима

20 Скица за портрет глумца Уроша Јовчића
Уживање у послу

21 Фудбалски клуб „Колубара“
Почеле припреме за нову сезону

временов

22 Црквено наслеђе лазаревачке општине
Вишевековна црквена блага

Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС, обишао градилиште постројења за одсумпоравање ТЕНТ А

Нова градилишта ЕПС-а гаранција будућности

06

О раду површинских копова у првих шест месеци

Успешни упркос свим недаћама

12

Спарни јулски дан са посадом багера „глодара 9“

Кад је „густо“, ту је цин

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ.
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В. Д. ДИРЕКТОРА: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Наталија Живковић, ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, ФОТО-РЕПОРТЕРИ: Александар Рашин и Милан Цвијетић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 785 5086, 785 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs, НАСЛОВНА СТРАНА: Милан Цвијетић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: „BIOGRAF COMP“ д. о. о. Београд, ТИРАЖ: 3.500, ПРВИ БРОЈ ЛИСТА РУДАРСКОГ БАСЕНА „КОЛУБАРА“, ПОД НАЗИВОМ „КОЛУБАРА“, ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ 24. СЕПТЕМБРА 1960. ГОДИНЕ, ОД 15. НОВЕМБРА 2017. НОСИ НАЗИВ „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Нова градилишта ЕПС-а гаранција будућности

Грчић је најавио да ће се систем одсумпоровања радити и за два најстарија блока у ТЕНТ А

Највећи еколошки пројекат у Србији на изградњи система за одсумпоровање димних гасова у Термоелектрани „Никола Тесла А“ у Обреновцу добро напредује и омогућиће да се емисије сумпор-диоксида смање десет пута – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора „Електропривреде Србије“ приликом обиласка градилишта тог постројења.

– Овим пројектом не само што гарантујемо чист ваздух за Обреновац, Обреновчане и околину већ овај пројекат гарантује продужетак рада највеће ЕПС-ове термоелектране ТЕНТ А. За систем одсумпоровања у ТЕНТ А уговор је потписан 2017. године, радови сада иду све бољим темпом и очекујемо да постројење буде у функцији од маја 2023. године. То ће смањити емисије CO₂ на блоковима А3, А4, А5 и А6 чак десет пута – рекао је Грчић након обиласка градилишта са Мирославом Чучковићем, председником општине Обреновац.

Он је захвалио компанији „Мицубиси Хитачи пауер системс“ и „Јединству“ из Ужица на ангажману на реализацији овог пројекта. Грчић је најавио да ће се систем одсумпоровања радити и за два најстарија блока у ТЕНТ А.

– Сачували смо та два блока укупне снаге око 450 MW. Ове године ћемо расписати тендер за ревитализацију и у склопу тога радићемо пројекат одсумпоровања и за блокове А1 и А2 – додао је он:

– Градња система за одсумпоровање у ТЕНТ А друго је по величини ЕПС-ово градилиште у Србији, одмах после градилишта за нови блок „Костолац Б3“. Ако све буде по плану, до краја године отворићемо и треће по величини градилиште, које је за Обреновчане, Лазаревчане и цео Колубарски округ можда и најважније. Наставићемо после готово 40 година градњу Термоелектране „Колубара Б“ у Каленићу са блоком снаге 350 MW. Сви ови велики пројекти показују да Александар Вучић, председник Србије, и Влада Србије имају политику да ЕПС мора да се ојача и прошири.

Председник градске општине Обреновац Мирослав Чучковић рекао је да радови у

ТЕНТ А показују да је територија Обреновца највеће градилиште у Србији и додао да су у Обреновцу реализоване инвестиције од 500 милиона евра у ауто-пут, фабрику „Меита“ и мост преко Колубаре и Саве.

– Других 500 милиона евра су улагања у ТЕНТ-у, међу којима је и систем одсумпоровања који ће трајно дефинисати здраву животну средину у Обреновцу и продужити радни век електране за минимално пет деценија – рекао је Чучковић.

Он је додао да ће Обреновац који је на Сави већ 169 година, у оквиру инвестиције у ТЕНТ А, добити луку која ће представљати нови потенцијал за развој општине.

– Сви градитељи који су данас овде раде за будућност малишана који су сада у основној школи, који ће свој посао пронаћи у термоелектрани у будућности. Инвестиције доприносе да Србија остане енергетски независна земља, да сами правимо своје планове и трајно на овом простору будемо локомотива развоја и Београда и целе Србије – истакао је Чучковић.

Председник Синдиката радника ЕПС-а Милан Ђорђевић истакао је да је постројење за одсумпоровање производ деценијске борбе и одговор на захтеве ЕУ и све што се од ЕПС-а тражи.

– Ми покушавамо да будемо репрезентативна фирма у Србији, на Балкану и у Југоисточној Европи и надам се да ће ЕПС изградњом оваквих фабрика, еколошким чишћењем наћи своје место под сунцем у ЕУ једног дана – рекао је Ђорђевић.

– Хвала директору Грчићу и председнику Вучићу који су најзаслужнији за просперитет у ЕПС-у. ЕПС је жила куцавица и ова влада је то препознала боље него све друге раније, али то не значи да треба да се опусте, а синдикат је ту да их контролише да раде још боље.

Р. Е.

За стабилност

Грчић је рекао и да је ЕПС потписао уговор у Републици Српској о заједничком улагању са „Електропривредом Републике Српске“.

– После 40 година Влада Србије и Влада Републике Српске, ЕПС и Електропривреда Републике Српске крећу у реализацију пројекта изградње хидроелектране на Горњој Дрини. Градићемо три хидроелектране снаге по 120 мегавата. Све ово показује да Србија има енергетску стабилност и озбиљну будућност у енергетском смислу – нагласио је Грчић.

■ Незапамћене поплаве уништиле инфраструктуру Ивањици

Напајање стабилно само дан после потоп

Набујала и подивљала река Моравица пред очима грађана Ивањице створила је библијску сцену потоп. Многи медији су пренели да је стање у вароши катаклизмично. Поплављено је неколико стотина кућа, бројне фирме и имања. Клизишта и реке су пресекле по један регионални и магистрални пут и четири саобраћајнице ниже категорије, четири моста више нема, а преко неколико оштећених је забрањен прелаз. Река је носила чак и камионе, аутомобиле и целе штале са животињама. Неколико дана није било воде за пиће јер је и водозахват био поплављен. Упропашћени су цели засади чувене малине.

– Део електродистрибутивне мреже је потпуно уништен, али ми смо се већ навикли на рад у ванредним стањима. Ове зиме смо већ имали хаварије, јер су под тежином снега пуцали стубови. Лето почињемо са поплавама, а у међувремену су нам проблем правиле грмљавине. Изгледа

да нас овде ниједан проблем не обилази. Бујица је сада била толико моћна да је однела цео далеководни угаоно-затезни стуб са подлогом, што је укупно десет тона бетона. Ми не знамо где је он завршио. Река га је сигурно однела баш далеко, чим нисмо могли да га пронађемо. Имали смо прекиде у напајању на више локација, али смо успели све да поправимо за 24 часа, уз изузетак неколико домаћинстава до којих нисмо могли да стигнемо јер су били одсечени од света. Ангажовали смо све расположиве снаге, па и оне колеге које су биле на годишњем одмору. У помоћ нам је притекло још десет електромонтера, шест из краљевачке „Електромонтаже“ и четири из матичног огранка Чачак – каже Иван Станић, руководилац погона Ивањица.

Открили су кварове на седам мрежа ниског напона. Бујица је оборила укупно 15 стубова и однела 800 метара мреже. Оштећења у дужини од 500 метара је претрпео 10 kV далековод „Лучка Река – Танасковићи“, док је далековод истог напонског нивоа „Бук – Лепосавић“ страдао у дужини од 850 метара. Сви купци на ова два потеза су привремено снабдевени електричном енергијом преко мреже ниског напона. Пошто је река променила ток, стубови се не могу вратити на старо место, па ће бити пројектоване нове трасе.

Радници ЕПС-а су брзом реакцијом учинили да живот грађана у овом тешком тренутку олакшају. Напајање електричном енергијом је хитро нормализовано, а то је први знак да се живот враћа у нормалу.

И. Андрић

■ Милорад Грчић, в. д. директора ЕПС-а, обишао поплављено подручје Љубовије

ЕПС стабилно и без проблема

Систем „Електропривреде Србије“ стабилно функционише, а термоелектране „Никола Тесла“ у Обреновцу и Рударски басен „Колубара“ потпуно су безбедни у ситуацији тренутних временских непогода – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора ЕПС, који је одмах изашао на терен и у првим сатима обишао поплављено подручје у Љубовији.

Грчић је нагласио да је у Љубовији потпуно уродило плодом то што је ЕПС у претходне четири године урадио 103 километра потпуно нове нисконапонске мреже и тај део је одлично издржао ово велико невреме. Први човек ЕПС-а је

рекао да су због безбедности грађана у једном моменту привремено биле искључене четири трафостанице да не би дошло до већих оштећења.

– Сада враћамо на мрежу све привремено искључене и у Љубовији мање од 100 домаћинстава нема напајање електричном енергијом. Све мобилне снаге, сви монтери су усмерени сада на Ариље, јер је тамо сложенија ситуација – рекао је Грчић.

Он је додао да ће екипе на терену интервенисати у зависности од нивоа падавина и да ће сви производни и дистрибутивни капацитети ЕПС-а бити у приправности због временских непогода.

Р. Е.

■ Одлични резултати ревитализација

Дневни рекорди у ХЕ „Ђердап 1“ и ХЕ „Зворник“

Хидросектор „Електропривреде Србије“ бележи одличне резултате после великих киша које су погодиле Србију. Два рекорда дневне производње забележена су 25. јуна, и то у хидроелектранама „Ђердап 1“ и „Зворник“. Са ХЕ „Ђердап 1“, наше највеће хидроелектране, тог дана је потекло 26.336 милиона киловат-сати, док је у ХЕ „Зворник“ произведено 2.827 милиона киловат-сати.

Ова два рекорда су значајна јер су директан резултат урађених ревитализација. У ХЕ „Зворник“ крајем јануара завршена је ревитализација четири агрегата, док у ХЕ „Ђердап 1“ ускоро треба да почне ревитализација последњег, шестог агрегата. Од почетка рада ХЕ „Ђердап 1“

произвела је 273,3 милијарде киловат-сати електричне енергије.

У 65 година дугој историји ХЕ „Зворник“ сада је остварен апсолутни дневни рекорд у производњи електричне енергије и план је премашен за 173 одсто. Овај рекорд остварен је радом сва четири ревитализована агрегата, при просечном протоку воде од 4 x 171,5 m³/s и са просечном снагом 4 x 29,45 MW. Нови агрегати, при тренутним хидролошким условима, производе око 20 одсто више енергије него стари агрегати.

Ревитализацијама се доприноси већој производњи електричне енергије, мањим трошковима одржавања и продужава се животни век хидроелектрана за нових 30 до 40 година.

Р. Е.

Штета

Оштећен је носач кабла након пада моста преко реке Моравице. Реч је о 10 kV каблу за ТС 110/35/10 kV „Шуне“. Кабл је испитан уз помоћ мерних кола, исправан је и у функцији иако нема моста преко кога се простирао. Две трафостанице 10/0,4 kV су биле под водом. Ватрогасци су у једној од њих пумпама вадиле муљ, па је прали водом. То се догађало у Међуречју где су и неки пословни објекти били под водом.

Током епидемије чувамо стабилност производног процеса и заштита здравља колектива. Производња угља већа од плана и прошлогодишњег резултата. Циљ – одржавање постојећег нивоа производње угља и повећање производње откривке

Успешни упркос свим недаћама

■ Срђан Алимпијевић

Од почетка године на површинским коповима Рударског басена „Колубара“ остварени су веома добри производни резултати. Током првих шест месеци 2020. године, рудари „Колубаре“ су произвели 14,80 милиона тона угља, што је 1,2 милиона тона угља или девет одсто више од планом предвиђених количина. У односу на исти период прошле године, ископано је око 828.000 тона угља више. Производни резултати рудара „Колубаре“ су увек за понос, а посебно сада, када се зна да је прва половина ове године обележена радом у ванредном стању, ванредним мерама и епидемији вируса ковид 19.

Производни процес ниједног тренутка није био угрожен, а за производњу електричне енергије у термоелектранама је увек било довољно угља.

Како за наш лист истиче Срђан Алимпијевић, директор „Површинских копова“, за одличне резултате и стабилност производње угља у најтежим временима су заслужни сви запослени који су радили вредно и пожртвовано.

– На коповима се радило 24 сата, у три смене током целог ванредног стања у земљи. Радили смо све време епидемије коронавируса, која је и даље присутна. Превлазиламо је на добар начин, до сада нисмо имали одступања у производњи. Такође нисмо имали већег одлива радне снаге због здравствених тегоба. Новонастала ситуација са погоршањем ширења вируса ковид 19 у претходном периоду, поново све нас ставља у режим појачавања мера предострожности. Ми као руководство предузимамо све мере које су прописане и препоручене за заштиту радника, почев од маске, заштитне опреме, дезинфекције

радних површина. Апелујемо на све наше запослене и молимо их да буду максимално одговорни и свесни ризика, да носе заштитну опрему и чувају се – истакао је Алимпијевић и изразио наду да ће здравствена слика радника остати што боља.

Једна од предузетих мера са циљем смањења и сузбијања ширења коронавируса је, како објашњава наш саговорник, појачавање броја расположивих возила и слободних возача за увоз и извоз смене, када највише људи циркулише и они су неминовно у контакту.

Уз добру и континуирану производњу угља, на коме се базира сигурност и независност електроенергетског система земље, у површинској експлоатацији је јако битан и сегмент производње откривке, односно несметан рад система за откривање угља.

Када је реч о овом делу производње, Алимпијевић истиче да је у првих шест месеци на коповима „Колубаре“ откривено и одложено нешто више од 30 милиона кубика откривке. Како објашњава наш саговорник, ово је коректан резултат иако је на 80 одсто реализације плана, због објективних околности у претходном периоду. Ипак, наведени резултат рада јаловинских система показује тренд раста у односу на претходну годину. Током прве половине ове године ископано је и одложено око 1,6 милиона кубика откривке више него у истом периоду претходне године.

– Надамо се да ће и друга половина године бити успешна као прва. Из резултата

остварених у производњи угља може се рећи да смо и више него задовољни, а основни циљ нам је да одржимо постојећи ниво до краја године. Други циљ нам је подизање нивоа производње откривке. Верујемо да ћемо успети да остваримо планирано. Багерске јединице са јаловинских система које су биле неплански ремонтване раније, сада ће имати времена и прилике да надокнаде заостатке – нагласио је Алимпијевић.

Анализирајући битне послове из првог дела године, директор копова је рекао да су завршене капиталне инвестиционе оправке на угљеним линијама на копу „Тамнава-Западно поље“, као и у погону Дробилане. Ових дана се завршава и годишњи ремонт багера „глодара 2“, који је продужен и трајао је око 50 дана.

– На овом багеру су снимљене прскотине на ушци, односно на конструкцији багера која држи ламелу. Због тога је била неопходна комплетна санација и замена, да се уради све ново од опреме на том делу. Ових дана се завршавају сви радови, као и годишњи ремонт БТУ система. Преостаје ремонт још једног система за производњу угља, реч је о БТС систему, који, по унапред утврђеној пројектованој динамици, у инвестициону оправку улази 20. јула – објашњава Алимпијевић и закључује да ће, по завршетку ремонта овог система, бити затворен циклус ремонтних послова на угљеним багерима за 2020. годину.

Упоредо са ремонтима на угљеним линијама, у првој половини године, рађене су инвестиционе оправке и на системима за производњу откривке, који су за континуитет производње једнако битни колико и системи за производњу угља.

На Пољу „Д“ завршена је инвестициона оправка багера „глодара 4“, а након тога је урађена дислокација комплетне опреме и свих транспортера, који су пребачени у зону Зеока, на отварање Поља „Е“. И багер „глодар 3“ је после годишњег ремонта транспортован

Ремонти – кључ сигурности

Годишње инвестиционе оправке производних система врше се по унапред утврђеној динамици, која осигурава квалитетне и на време завршене послове.

Ремонти опреме су заслужни за подизање погонске спремности рударске опреме и један су од предуслова за сигурну и континуирану производњу угља током зимског периода.

Обавезне маске

Неопходно је стално подсећати на обавезу да сви запослени у превозу морају носити маске, будући да су маске најбољи вид заштите у затвореном простору – рекао је Алимпијевић и нагласио да је веома битно да се сви чувамо и будемо максимално посвећени свом здрављу.

у Зеоке. Овај багер тренутно ради на Петом БТО систему заједно са „глодаром 9“. На овој позицији ће сачекати своју опрему, која ће, након ослобађања „глодара 7“ бити такође пребачена на страну позиције Зеока.

Инвестициона оправка је у првој половини године завршена и на багеру „глодару 2“ на Пољу „Д“. Овај багер ће још неко време радити на откопавању јаловинских маса на тренутној позицији, а када рударски радови у овој зони буду приведени крају, придружиће се осталим багерима који су раније пребачени на локацију Зеока, на отварање Поља „Е“.

– Имали смо и непланиране радове на багеру „глодару 5“, који се приводе крају. Багер је морао да стане са радом и уђе у оправку пре него што је планирано и то је искоришћено за добру и квалитетну инвестициону оправку машине – наводи Алимпијевић и додаје да ремонт предстоји и на багеру „2000“ на „Западном пољу“.

Најављује да је до краја године на Пољу „Д“ и Пољу „Ц“ предвиђена реконструкција

Четвртог система, као и реконструкција угљене линије „глодара 3“ и „глодара 1“. Сви ови послови ће бити завршени током инвестиционе оправке.

Директор копова истиче да је током претходног периода било прилива нове радне снаге који се и те како осетио и позитивно утицао на производни процес.

– Драго нам је и то је значајно да је одређен број радника променио статус и на тај начин су донели нова решења, што је знатно унапредило функционисање производног процеса. Осетно је повећање броја радне снаге на коповима, на чему смо испред копова и других делова, изузетно захвални директору ЈП ЕПС Милораду Грчићу на разумевању за потребама и подршци – истиче Алимпијевић.

Уз редовне послове у оквиру производних активности и послове одржавања и ремонта, за производњу је јако битна реализација инвестиционих пројеката која осигурава ширење постојећих и отварање нових откопа.

У претходном периоду, како каже наш саговорник, успешно су завршени

инвестициони пројекти измештања реке Пештан и измештања пута Барошевац–Медошевац, који су битни за развој копа Поље „Е“.

Очекује се да ће у наредних месец дана бити комплетно завршено пуштање у рад постројења за хомогенизацију и управљање квалитетом угља на тамнавским коповима. На овом пројекту, који је изузетно важан, дошло је до заостатка односно кашњења у реализацији због проблема које су произвођачи опреме имали и рокове одложили због епидемије коронавируса.

У предстојећем периоду планиран је и почетак реализације две веома битне ставке, везане за коп „Радљево“. Реч је о измештању пута кроз радљевски коридор и измештање магистралног цевовода. Завршетак ова два посла је јако битан зато што омогућава континуиран рад багера „глодара 10“ и несметано ширење фронта рударских радова и откопавање откривке са циљем откривања угља на копу „Радљево“.

Н. Живковић

Мања потрошња енергената

Потрошња електричне енергије у Огранку „Колубара“ у 2019. години смањена је у односу на 2018. за готово један одсто. У Погону „Помоћне механизације“ смањена је потрошња дизел-горива за 2,52 одсто, бензина за 24,4, а потрошња течног нафтног гаса смањена је за 38,6 одсто

Реализацијом пројекта увођења система за управљање енергијом у складу са стандардом ISO 50001:2011, систем менаџмента енергијом, Огранак РБ „Колубара“ је добио сертификат од стране сертификационог тела „Bureau Veritas“ у новембру 2018. године.

Према речима Драгана Миладиновића, представника руководства за систем енергетског менаџмента Огранка „Колубара“, систем за управљање енергијом је функционално успостављен на адекватном нивоу, а мере за његово унапређење су примарно усмерене на области са најзначајнијом потрошњом енергије. Првенствено је реч о ОЦ „Површински копови“ са процентом у укупној потрошњи за 2019. годину од 89,6 одсто, а ефекти смањења употребе енергије и енергената очекују се у свим осталим организационим целинама.

– У претходној години настављене су бројне активности, а све са циљем унапређења енергетске ефикасности,

усаглашавањем са законском регулативом и другим захтевима енергетског система менаџмента, као и са установљеним поставкама које су дефинисане усвојеним процедурама и упутством од стране стручног тима EnMS-a – објашњава Миладиновић и додаје да су усвојена документа постављена на портал ИМС (односно EnMS-a), чиме је свим запосленима омогућен приступ систему управљања енергијом.

Општи енергетски циљ система управљања енергијом Огранка „Колубара“ за 2020. годину односи се на уштеду потрошње електричне енергије од један одсто у свим организационим целинама.

– Поређењем потрошње електричне енергије у 2019. години са претходном годином, учавамо смањење потрошње за 0,94 одсто, чиме је готово у потпуности испуњен законски захтев. Уочене су значајне уштеде у потрошњи енергената у Погону „Помоћне механизације“, где је остварено смањење потрошње дизел-горива за 2,52 одсто, бензина за 24,4, а потрошња течног нафтног гаса смањена је за 38,6 одсто – наглашава наш саговорник.

План активности система управљања енергијом за реализацију циљева EnMS-a односи се на предлог за израду пројектног задатка за израду техничког рударског пројекта унапређења технолошког процеса – мониторинг потрошње електричне енергије у Огранку „Колубара“ и уштеду потрошње електричне енергије од један одсто. Заменом и преправком стандардних, конвенционалних расветних тела са одговарајућом ЛЕД расветом и смањењем потрошњом електричне енергије у свим погонима огранка.

– На основу плана набавки за ову годину предвиђена је реализација пројекта

усаглашавања система за управљање енергијом према новој верзији стандарда ISO 50001:2018 – рекао је Миладиновић.

Према његовим речима, имплементација нове верзије стандарда има за циљ добијање сертификата од стране међународног акредитованог сертификационог тела, усаглашавање са законском и другом регулативом, побољшања процеса и реализације активности, пре свега са најзначајнијом употребом енергије. Такође, смањење енергетских ризика, коришћење прилика и подизање нивоа енергетске ефикасности, односно енергетског учинка у Огранку „Колубара“.

За потребе усаглашавања са најновијом верзијом стандарда ISO 50001:2018 система управљања енергијом за стицање одговарајућег сертификата, стручни тим је почео припрему и прикупљање неопходних, документованих информација. Предлоге мера за унапређење управљања енергијом очекују од свих запослених, који их могу упутити представницима Сектора за ИМС.

Т. Крупниковић

Наставак обуке

Стручни тим сачињен од енергетских менаџера организованих у оперативне тимове свих организационих целина ради на реализацији задатака унапређења система управљања енергијом.

У претходне две године обуку за стицање лиценци енергетских менаџера из области индустрије на Машинском факултету успешно је обавило 18 чланова стручног енергетског тима, а у наредном периоду је планиран наставак обуке енергетских менаџера.

Предстоје велики послови

Током прошле и почетком ове године урађене две линије бунара за предодводњавање копа, што је знатно помогло током кишног таласа

На Површинском копу „Радљево“, најмлађем активном копу „Колубаре“, откривка се производи од октобра прошле године. С обзиром на чињеницу да ће производња са овог копа знатно допринети сигурности производње угља и електричне енергије у термосектору, значај копа „Радљево“ за Рударски басен „Колубара“ и „Електропривреду Србије“ изузетно је велики.

Управо стога, пред рударима овог копа је велики посао што ефикаснијег откопавања јаловине, да би се дошло до првих тона угља. Како за наш лист истиче Владимир Петковић, директор копа „Радљево“, то није нимало лак задатак, првенствено због конфигурације терена, односно лошег материјала, што и не чуди јер је у питању кипа „Тамнава-Западног поља“.

– Срећом, багер „глодар 10“ је завршио са копањем у овој зони. Радио је на меканој траси, па

■ Владимир Петковић

смо морали прибећи захватима као што су копање касета и насапање бољег материјала од онога који смо извадили, како би багер могао ту да ради – истакао је Петковић, уз напомену да се после тога улази у здрав блок и наставља копање у зони ка асфалтном путу, што повезује ново насеље у Радљево са Каленићем, односно коп „Радљево“ како стоји у плану и пројекту.

Наш саговорник наглашава да је технолошка операција преласка „бандвагена“ преко траке Ц4 успешно завршена. Према плану ускоро им предстоји посао померања транспортера Ц4 и највероватније и скраћење истог.

– То значи да је пред нама у наредних месец дана изузетно много посла и радова на померању транспортера, што везних, што етажних, а на крају

одлагалишног – објашњава Петковић.

Да би продужили везну и померили етажну траку неопходно је исушивање и затрпавање водосабирника. Запослене на овом копу очекује и измештање цевовода поред асфалтног пута, и на крају копање простора монтажног плаца, јер тзв. „немачки плац“ мора бити исељен и прекопан. Велики посао их чека, а крајњи циљ је откоп прве тоне угља.

– Претходна два месеца донела су обиље кише што отежава рад запосленима. На срећу, све је прошло како треба. Према пројекту, током прошле и почетком ове године, урадили смо две линије бунара за предодводњавање копа, укупно 19 бунара и сви су пуштени у рад. То ће много значити у процесу експлоатације, јер ћемо имати колико-толико исушену радну средину – рекао је Петковић.

Како би напредовање рударских радова, а самим тим и плански развој производње достигли максимум, неопходно је обезбедити потребну механизацију, људство и услове рада.

Заједно са опремом и механизацијом са Поља „Д“ прешао је и одређени број радника. Систем броји око 100 радника, што значи да су покривене све смене са основним потребама.

– Пре пар месеци смо добили десетак помоћних радника, а сада и једну мању групу од

четири рударска инжењера, што нам је помогло да се мало осамосталимо. До сада смо, када је реч о оперативним плановима, били ослоњени на колеге са „Тамнава-Западног поља“, што од сада више неће бити потребно. Недостају нам станичари, бравари, машински и електро надзорници. Ипак, добром организацијом послова успевамо да испунимо планиране производне резултате – истакао је Петковић.

Свакако да су јако битни и услови рада запослених, па је отуда у плану изградња диспечерског центра за ПК „Радљево“ код радљевског новог насеља, ватрогасног дома за потребе копова „Радљево“ и „Тамнава-Западно поље“, као и котларница за ова два објекта и за смештај радника у објекту „Радљево 2“. Управа новог копа смештена је у објекту „Колубара Б“, где располажу са 15 канцеларија.

Р. Лазић

Сарадња

Петковић наглашава одличну сарадњу са свим коповима, али посебно са колегама са „Тамнава-Западног поља“ и Поља „Г“.

– Највећа подршка, када је реч о механизацији и одводњавању, долази са „Запада“, док нам колеге са Поља „Г“ највише помажу у припремним радовима и при померањима трака – додао је Петковић.

Стална борба са природом

Обезбеђују запосленима и машинама да лакше, али пре свега сигурније, дођу до угља са најпродуктивнијег колубарског копа, што представља велики изазов будући да је реч о великој површини и стално присутним подземним водама

Служба одводњавања површинског копа „Тамнава-Западно поље“ има важно место у функционисању комплетног система производње угља и откривке с обзиром на то да се оне одвијају на терену богатом површинским и подземним водама.

Последњих година, са променом климатских услова и померањем годишњих доба, донекле се променио и календар обавеза ове службе. На простору од десетак квадратних километара, у самом копу, на његовом ободу и ван његових граница, смештени су различити објекти којима се угљенокоп чува од воде и омогућује запосленима и машинама да лакше, али пре свега сигурније, стигну до квалитетне тоне угља.

Може се чинити, на први поглед, да су објекти у копу најважнији за суву средину у којој раде рударске машине. Важне јесу, али су само једна карика у ланцу до коначног циља.

■ Сабирници површинских вода

Главни пословођа Службе одводњавања Влада Костић прво нам је показао један од пет кровинских бунара, од којих два

Влада Костић, Мирослав Спасојевић и Радиша Михаиловић

имају пумпу од 132, а остала три од 37 киловата. Њихов задатак је, како истиче наш саговорник, да сабирају површинске воде како не би силазиле до подине угља, а пумпа пресеца све воде са кровине које теже да, силом гравитације, стигну до најниже тачке у копу. Пумпе се постављају и премештају у зависности од ситуације, а један од фактора је и конфигурација терена јер мора да се савлада одређена висинска разлика.

Како је објаснио Костић, због мањег броја запослених, у току смене исти људи морају да обиђу више објеката како би ниво воде у водосабирницима био на минимуму, а коп безбедан. Од количине воде зависи колико брзо ће пумпе избацити воду, а у кишним периодима које смо имали значајну улогу су одиграли кровински бунари јер су омогућили цеђење подине. Уз то, у подини у зони копања „ведричара“ две центрифугалне пумпе од 500 киловата одржавале су средину сувом и омогућавале несметан рад овом веома битном багеру за производњу угља.

Знатна количина подземних вода решава се и радом дубинских бунара који су тренутно ван употребе због напредовања радова багера „глодар 2000“, који ради на откопавању јаловине.

■ Ретензије и језера

– Генерално, и у условима обилнијих падавина комплетан слив прихватају ретензије и остали део површинских вода долази у језеро Радљево, где се акумулирају. Ми пресецамо ток Дубоког потока и то чинимо ретензијом са преградним коморама, затварамо их вентилима како не би стигле до копа. Затворили смо ретензију три и постојећу опрему пребацујемо на ретензију четири. У току је израда отвореног канала који ради КГЛ, а чим они заврше поставићемо цевовод од ретензије до почетка отвореног канала. У припреми су и послови постављања цевовода према проточном језеру ка истоку, промера фи 600. То су радови какве смо делом обавили на цевоводима према западној граници, где имамо водећи цевовод промера

Језеро Паљуви

фи 600 и цевовод фи 400 који је повезан на пумпу од 500 киловата. У једном од наредних померања сви цевоводи ће бити укључени у водећи. За ове радове све потребно је обезбеђено, чекамо само да се временске прилике устале – рекао је Костић, говорећи о предстојећим активностима у Служби одводњавања.

Без обзира на количину падавина, обавезе у овој служби су константне јер је коп велики, а подземне воде присутне. Сливне површине на етажама су велике и чини се све могуће да се каналима дуж обода копа и низ етаже, где је могуће, вода усмери пут централних водосабирника одакле се испумпава без проблема.

Али пре свега, требало је пресећи ток реке Кладнице и то је учињено на два места – најпре у месту Паљуви, где је истоимено језеро, и на још једном месту, где је језеро Радљево. Језеро Паљуви је у власништву копа „Западно поље“ и Служба одводњавања има обавезу да га обилази и контролише, проверава ниво воде на кули и контролисано испушта воду према реци Враничини користећи вентиле. Костић је истакао да су многи у заблуди мислећи да је власник језера риболовачко друштво, па им спортски риболовци често праве додатне проблеме.

За разлику од Паљува, језеро Радљево је велика акумулација која користи четири велике пумпе којом препумпава воду цевоводом фи 1000, отвореним каналом у стари ток реке Кладнице, а затим у реку Колубару. Надзор нивоа воде је исти као и на језеру Паљуви, само се контролисано испуштање воде ради на други начин.

■ Сарадња међу службама

За добре резултате рада ове службе неопходно је и ангажовање машинског и електро одржавања.

Пословођа електрослужбе на одводњавању Радиша Раша Михаиловић истиче разуђеност објеката и велику површину терена на којем су присутни. Недостатак сопственог превоза спречава их да више делују превентивно и објекте припреме за лоше временске услове у зимском периоду. У случајевима кварова превоз се обезбеђује, али их мучи и непопуњена шема са радним местима. Нада се да ће, после обављених договора, ускоро добити сменског електронадзорника.

– Захваљујући повезаности све три службе на одводњавању успевамо да обавимо све потребно, али велику захвалност за помоћ дугујемо електрорадионицама за багере и траке и радионици за трансформаторе и напојну

мрежу. Увек можемо да рачунамо на њихове запослене и превоз. Ми радимо на постављању, одржавању и поправци центрифугалних пумпи, муљарица, црпних станица и ретензије. Настојимо да радимо превентивно колико нам услови дозвољавају, а задовољни смо и што на овај коп најпре стиже нова опрема и нове технологије, па смо стално у току са новим трендовима – рекао је Михаиловић.

Машински пословођа Мирослав Спасојевић истиче да је њихов посао монтажа центрифугалних пумпи различитих јачина и цевовода од епоксилних и металних цеви различитог промера. Сервис пумпи раде искључиво на терену, а поправка пумпи се ради у машинској радионици „Тамнава-Источног поља“.

М. Димитријевић

Брига и помоћ за нови коп

О одводњавању новоотвореног површинског копа „Радљево“ брину се запослени Службе одводњавања „Западног поља“. С обзиром на то да нови коп још нема формирану овакву службу у помоћ им прискачу комшије. Према речима Владе Костића, главног пословође на одводњавању, све што је потребно копу „Радљево“ из њиховог домена, они и реализују.

Кад је „густо“, ту је цин

Куда он може да прође, ниједан други не може, па је отуда баш тај најтежи, најчешће у најтежим условима

Из године у годину климатске промене су све очигледније. Не само да су се „измешала“ годишња доба, већ све више долази до екстрема, чему смо управо сведоци и овог лета. Смењивање кише и сунчаних дана са високим температурама пратила су и велика испаравања, што је чинило да сваки рад на отвореном представља додатни изазов. А коме више него рударима на површинским коповима „Колубаре“.

Они ће вам, кад год их питате, рећи да су се навикли на различите временске услове током рада. И то на месту које је скоро пословично најтеже за рад, на Петом БТО систему, на челу са највећим и најмоћнијим багером Поља „Д“, сада Поља „Е“, „глодаром 9“.

■ Колос висок 45 метара

Рударски пословођа Петог БТО система Рајица Павловић нам очекивано даје рударски одговор – лети се послови лакше и брже обављају, током зиме је теже.

– Не зна се више које је годишње доба, па и сада, јул је месец, очекујемо потпуно летње услове рада, а чизме смо скинули тек пре два дана. Производња тече планирано. На траке

овог система материјал одлажу два багера, „глодар 3“ и „глодар 8“ који има приоритет, јер наизменично копа јаловину и угаљ. Када три багера раде на истом систему, неопходна је савршена комуникација и координација да не би дошло до затрпавања трака материјалом – говори Павловић уз објашњење зашто плавни багер који ове године пуни две деценије, са својим системом има метафоричко и дословно значење придева „најтежег“.

Како нам је испричао, то су на првом месту спецификације „глодара 9“: тежак 3.156 тона, дугачак 110, а висок 45 метара. Капацитета 6.000 кубика по сату који омогућава 14 кашика, запремине од 1.760 литара. Такође, висински може да копа 32 метра, дубински, пет метара. Бројке саме говоре.

– Почевши од багера па преко погонских станица које саме теже од 300 до 350 тона, све је овде огромно и тешко, тако да је при свакој интервенцији обавезна машина и минимум три радника да би се нешто урадило. Управо је то још једна специфичност Петог БТО система, за њега је неопходан много већи број радника – истиче Павловић.

Утисак је такође да кад год је „густо“, ту ради „деветка“. Добијамо објашњење да он има специфичну тежину на тло, тако да боље иде преко лошијег материјала. Тачније, његова тежина јесте велика, али је притисак по квадратном центиметру урађен савршено, тако да може да савлада и пређе преко незгодног терена без последица. Практично, где он може да прође, ниједан други не може, па је отуда најчешће баш тај најтежи у најтежим условима.

Није тешко закључити како је овде било током киша, судећи колико нам је тешко да ходамо по полупросушеној јаловини. Из ње избијају и јара и пара, да опишемо укратко, појам сауне нам је једини на памети.

■ Сауна на отвореном

Душана Јовановића, машинског инжењера система, затичемо у великом послу. Искористили су планирани технолошки застој да заврше корекцију бубњева на траци 3 и током наше посете мењају траку 1.

– Рад багера у заводњеном материјалу је велики проблем за транспорт, јер управо материјал очас посла онемогући кретање багера. Због природе јаловине која се копа, песка, шљунка и прослојака глине који су абразивани, имамо и велико хабање зуба, кашика и осталих делова као што су чеоне завесе, бункери и, наравно, траке на самом багеру. Незгодно је што нигде на њему један човек не може да уради ништа, због саме тежине сваког дела – наглашава Јовановић уз напомену да се планирана инвестициона оправка очекује у септембру, када је предвиђено и велика реконструкција Петог БТО система.

Бравар Владан Пешић, који од пет година радног стажа четири ради на „деветки“, има мало другачију перспективу о „тежини“.

– Багер јесте добар, али како је највећи, самим тим је све и тешко, међутим, навикли смо се, зато смо сви и овако развијени. Машинска служба је овде најјача, морамо сви да будемо у пуној форми – уз смех нас информиса Пешић и наставља:

– Шалу на страну, радити овде као бравар некада је тешко, некада не, зависи, али углавном није лако. Највише посла имамо са радним точком, односно зубима, јер се брзо троше услед материјала који је такав какав јесте. Шљунак је то, једе брзо зубе и самим тим се троше великом брзином. Сад је донекле просушило, кад је лети овако, можете замислити како је током киша или зиме – сликовито нам објашњава Пешић.

У то да је на овој справи неопходан већи број извршилаца током сваког посла, уверили смо се по пристизању читаве групе, како их на багеру шаливо зову, специјалне јединице МОБ, односно групе машинске радионице за одржавање багера.

■ Багер са најјачом посадом

Искористили смо овај тренутак да поразговарамо са електричарем Златаном Матићем, који има готово 35 година радног стажа.

– Има још да се ради, али добро је, немам на шта да се жалим. Багер са електространи ради одлично, један је од најбољих и најсавременијих багера. Током ревитализације завршене 2010. године у њега је уграђен савремени, такозвани мултидрајв систем са фреквентним регулатором. Све је покривено видео-камерама, лак је за руковање, има приказе на мониторима, комплетно климатизован, све у свему, одличан багер. Опрема се показала одлично. Наравно, долазило је повремено до кварова, рударска је ово машина, прошла је свашта – каже Матић.

Док се пењемо до траке на којој се ради, кроз прави лавиринт степеништа, мало нам је јаснији коментар за потребну физичку

спремност. И што више смо се пели, било је топлије и да не заборавимо, прашњавије. Група која ради на санирању траке, мокра до коже, прави малу паузу за разговор.

Саша Максимовић, помоћни радник, само на тренутак је прекинуо посао за који каже да је такав какав јесте – тежак, али да се радити мора.

– Не ваља никако ни киша ни снег, не зна се када је горе. То је што је, мора да се издржи. Бар сам обезбеђен што се тиче посла – кратко коментарише о тежини свог посла Максимовић.

Док систем стоји, помаже им Данко Јанковић, руковаца погонске станице за које нам је испричао да су на овом систему, по својој величини, самим тим и тежини, јединствене у „Колубари“. У прилог овој констатацији иде и чињеница да је за њихов транспорт обезбеђена справа са погоном попут булдожера са две огромне гусенице и носећом плочом, такозвана платформа.

– Ове станице су боље од станица које су заступљене на свим системима јер при раду стварају мању буку. Већи им је и капацитет, али зато када наша станица „зацинца“, да је очистиш, намучиш се, што би се рекло, за све паре. Иначе, добро је, не жалимо се, док имамо посао и плату, задовољан сам. Радим осам година што као руковаца, што као помоћни радник. Услови рада су такви какви су, мени је боље када је вруће него када је киша, јер тада је овде много теже, али то је дуга прича...

Док су се око нас по субјективном осећају и метал и гумена трака топили, а земљана обала право пред нама беласала уз јато голубова које као да се руга сунчајући се баш ту, разговарали смо са насмејаним

Ивицом Кузмановићем који као вулканизер ради 12 година.

– Вулканизери сваког дана имају три до четири састава широм копа, јер су генерално траке лоше, регенеришемо саставе, продужеци су веома чести, одржавамо око 100-150 километара трака, тако да за нас сваког дана има посла – истиче Кузмановић.

Тврди да је посао тежак, али да су се навикли. На наше гунђање на рударе који генерално дају тај исти одговор на коповске услове, добили смо логичан одговор.

– Три дана, свако чудо траје. Нема веће животиње од човека, адаптира се на све, и на плус 60 и минус 20 степени – сматра Кузмановић и уз смех додаје.

– Исто нам је свако годишње доба, али свакако да више одговара када је минус десет на мразу. То су идеални услови за нас, плус нема прашине. Опет преко лета температуре су високе, а наше пегле за састављање састава развијају температуру од 150 степени. Онда можете да закључите како нам је. У суштини све је боље него киша и блато. А и ово испарење када крене и на то смо навикли!

Д. Весковић

Мере се поштују

Нажалост, данас је немогуће не поменути епидемију коронавируса која је умногоме променила наше животе. Наравно, на коповима који су од пресудне важности у овом тренутку, мере које је Влада Србије прописала се стриктно поштују. Рајица Павловић наглашава да се на систему примењују заштитне мере. Сви запослени имају маске, а добили су и пумпиче са средствима за дезинфекцију просторија.

■ Вредна екипа на „глодару 9“

Добра организација
посла, вишегодишње
искуство и велико
знање запослених,
као и унапред
испланирана
динамика радова,
предуслови
су квалитетно
завршеног годишњег
освежавања погона

Редовне годишње инвестиционе оправке у погонима Прве и Друге фазе Суве сепарације окупиле су мајсторе различитих профила који дају све од себе да ремонт буде завршен према плану, ефикасно и на време, као и годинама уназад.

Према речима директора Суве сепарације Миодрага Нешковића овај обиман посао до детаља је испланиран. Почео је 15. јуна, а средином јула све је завршено у овом погону. Реализација сервиса на Трећој фази, који је планиран одмах после овог, заокружиће ремонтну сезону у овом делу производног ланца Рударског басена „Колубара“.

– Циљ је квалитетан преглед, замена и поправка опреме ради подизања погонске спремности и поузданости рада у наредном периоду. У овом тренутку остварујемо планирану динамику ремонта и успевамо да урадимо све што је задато у оквиру плана – рекао је Нешковић.

■ Прегледи су први корак

Говорећи о најважнијим интервенцијама које се изводе током овогодишњег „освежавања“ погона, наш саговорник напомиње да је погон најпре детаљно прегледан и проверен, као и да је посебна пажња посвећена оним пословима које је немогуће извести упоредо са процесом производње.

– Један од капиталних послова који се тренутно ради је замена шина на тзв. колицима транспортера Т-100, које се нису мењале од почетка рада овог погона. Послови на којима интензивно радимо односе се

Пуне руке посла

на замену сита на Класирници, сегмената на дробилицама, погонског добоша Т-605 на објекту 10, замену носача, лежајева, мотора, замену „пластика“ у левковима у целом погону, „крпљење“ левкова и све остало што се приликом детаљног прегледа погона установи да треба да се мења – набројао је Нешковић најважније послове у овогодишњем ремонту.

Говорећи о тешкоћама са којима се сусрећу током извођења ових радова, наш саговорник наглашава да им је недостатак вијчане робе проблем, па су неке делове набављали од колега из ТЕНТ-а и ТЕК-а.

Као и сваке године, највећи терет посла током сезоне инвестиционих оправки у овом делу „Прераде“ понели су запослени у Одржавању Суве сепарације.

– Да би се производња одвијала без већих застоја, неопходно је беспрекорно одржавање погона и квалитетно урађен ремонт. Радници машинског одржавања, који су распоређени у три групе: превентивно одржавање и сменски рад, група за одржавање редуктора и транспортера и група за одржавање дробилица, додавача, изгртача и решета, као и радници три групе електроодржавања, свакодневно равнано обављају своје дужности, јер успевају да на време уоче и отклоне и најситнији квар. Међутим, организацију ремонта компликује то што нема довољно запослених

одређених профила, поготово бравара и заваривача, а и старосна структура нам не иде у прилог – истиче Миодраг Ђуровић, управник Одржавања.

■ У обиласку погона

Заједно са нашим предусретљивим домаћином, обишли смо део погона где се допрема угаљ до бункера прве и друге фазе, у коме је група радника вршила замену шина за кретање „колица“ транспортера Т-100.

Разговор настављамо са Срђаном Радовановићем, инжењером производње који истиче да је за извођење ових обимних радова задужено око 12 бравара и заваривача из „Монтаже“ „Метала“.

– Ми смо набавили материјал, а њихов посао је припрема и уградња тог материјала. На овим пословима су ангажовани и „Колубарини“ геометри, који морају да пропрате правац и висину због прецизности, па је сваки метар обележен црвеном тачком. Такође, за надгледање радова и интевенисање по потреби, задужен је један запослени из Службе ЗОП-а, као и по један дежурни радник производње, у свакој смени. Његов задатак је да врши обилазак и контролише да ли је све у реду у току и након послова сечења и варења, да би се спречила упала угљене прашине која је увек присутна, и поред тога што је бункер испражњен пре почетка радова, као и очишћен и опран – истакао је Радовановић.

■ Срђан Радовановић

Да за време ремонта имају пуне руке посла уверили смо се и сами, када смо посетили раднике у производном делу погона.

У делу погона за класирање угља затекли смо Бојана Јоксића, бравара, док је радио на ремонту решета. Објаснио нам је да врши припрему за уградњу сита на решетима, на којима се класира угаљ.

– Тренутно се ради уравњавање, брушење, да може сито лепо да налегне. Сва сита на решетима се мењају сваке године у ремонту, јер се „поједу“, истроше, па је неопходна њихова замена – истакао је Јоксић.

У објекту за дробљење угља, где је била несношљива врућина, пришли смо групи радника у жељи да разговарамо са њима.

Екипу чине: Небојша Адамовић, пословођа превентивног одржавања, Србо Дамјановић, сменски бравар у одржавању, Драган Радивојевић и Дејан Драгићевић, ВК бравари и Драган Дејановић, испомоћ из производње.

Умазани од угљене прашине и зноја који се цеди са лица, не прекидајући послове, одговарају на наша питања, иако је очигледно да им у оваквим условима за рад није до разговора.

– Овде се угаљ тракама допрема из бункера прве и дуге фазе на дробилицу 230, где се дроби, а затим шаље на линију утовара за Обреновац. У току је замена погонског добоша на једној од тих допремних трака, а наш посао се односи на преглед, замену лежајева, добоша, левкова, комплетно подмазивање свих лежајева, као и замену уља – објаснио нам је Адамовић, истичући проблеме са којима се свакодневно сусрећу, посебно за време ремонта.

– Посао мора да се уради, обим посла је већи јер је погон старији, а све је мање људи. А посао није нимало лак, овај добош је тежак једну тону, треба га извући, подићи странице које су тешке 500 килограма. Уз то треба радити по врућини и прашини, са прописаном заштитном опремом – нагласио је Адамовић.

Да би систем добро функционисао није довољна само брига о машинама, већ и о комплетним

■ Замена погонског добоша

■ Миодраг Нешковић

■ Бојан Јоксић

електроинсталацијама. Служба електроодржавања у Сувој сепрацији функционише у три групе: за високи напон и сменско одржавање, група за аутоматику и група за ниски напон и моторе.

Од руководиоца Зорана Раонића сазнали смо да овде запослени одржавају инсталације високог напона, 35 киловолти, шест киловолти и део енергетике ниског напона у оквиру трафостанице, као и громобранску инсталацију. Запослени у другој групи, за ниски напон и енергетику, одржавају у целом погону инсталације моторног развода, осветљење, пумпе, кранове, док трећа група за аутоматику и електронику и ваге, одржава инсталације аутоматике, као и систем за процесно управљање, сигнализације и друго.

– Овогодишњи ремонт се не разликује много од претходних, јер је у питању стандардна процедура, и нема већих капиталних захвата са електространице. Док погон није у раду прилика је да се електропостројења детаљно прегледају, превентивно замени све што је потребно, ураде мерења заштите јер је за ове послове неопходно безнапонско стање. Трудимо се да у сваком ремонту заменимо прекидаче, тако да смо заменили и нисконапонски прекидач снаге за напајање целог постројења. Иначе, испитивање високонапонских заштитних релеја ради група са копа из Центра за стручне послове, а након заштите ми одрађујемо сервис постројења – објашњава Раонић и наглашава да и поред недовољног броја радника и застоја у набавци резервних делова, успевају да одржавају постројење и квалитетно ураде ремонт.

Т. Симић

Замена 400 метара шина

Потребно је да се замени 400 метара шина, које најпре треба да скинемо, обрусимо подконструкцију, поставимо нове шине па извршимо њихову нивелацију, што није једноставан посао – објаснио је Ђуровић сложени поступак рада.

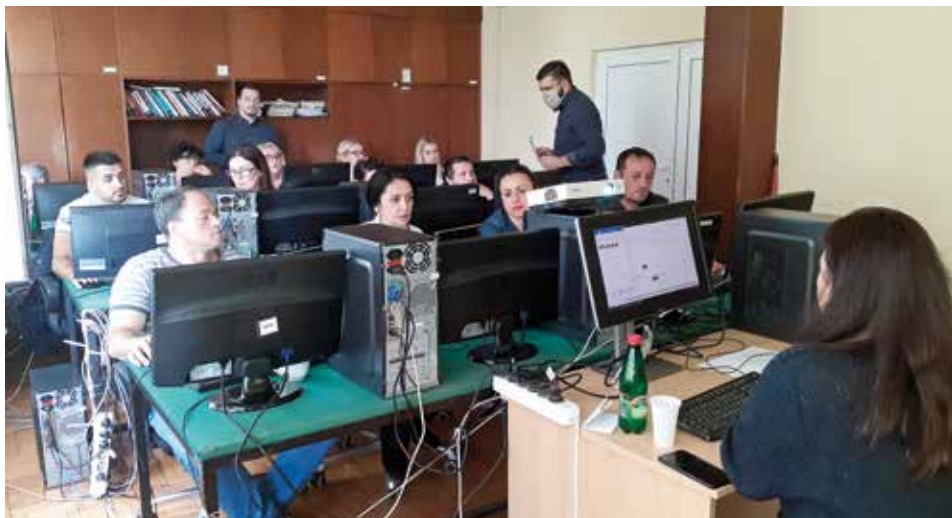
На клик од података

Дигитализација пројектно-техничке рударске документације део рударско-информационог система који ће служити за комплетан мониторинг рудника у ЕПС-у

З а време строгог карантина, који је био уведен због епидемије коронавируса, у ЕПС-у су одржане видео-конференције за обуку за рад у апликацији РУДОК, намењеној управљању пројектно-техничком рударском документацијом. Средином јуна у просторијама Рачунарског центра „Прераде“ у „Колубари“ је одржана и прва обука корисника уживо. Планирано је да у наредном периоду обуку за рад у апликацији прође до стотинак запослених на нивоу ЕПС-а – из управе, „Колубаре“ и „Костолца“.

У РБ „Колубара“ у старту ће бити обучено 68 корисника из „Површинских копова“, „Прераде“, „Метала“, „Пројекта“ и инвестиција. С временом ће се повећавати број корисника, јер се очекује да ће употреба ове апликације знатно допринети пословању. Главни електроинжењер Центра за стручне послове „Прераде“ Милан Ђорђевић истакао је неколико кључних предности.

– Дуг је процес дигитализације рударске документације јер велики део, чак око 90 одсто, није у дигиталном облику. Стари пројекти се налазе у штампаном, папирном формату и изложени су зубу времена које их нагриза и оштећује, а десило нам се пре неколико година да због поплаве останемо без дела документације. Циљ нам је да их пребацимо у дигиталну форму и тако сачувамо. То је прво, а друго је лако коришћење те документације. Нашем пројектном бироу или колегама на терену често је потребна техничка документација, када нешто пројектују или реконструишу. Тренутно, процес уступања документације функционише тако што они треба да се најаве, кажу шта им је конкретно потребно. Документација се припреми, узима се лично, уз потписивање реверса. У целом том процесу некад се дешавало и да се загуби, па одређени део „Колубаре“ или ЕПС-а остане без вредне документације. Применом ове апликације то се неће дешавати због тога што ћемо врло лако достављати техничку и сву потребну пропратну документацију и колегама на терену и пројектном бироу и нећемо имати компликације. Време

размењивања мериће се буквално секундама и биће доступна 24 сата – истиче Ђорђевић.

Обуку корисника у „Преради“ одржала је Ранка Станковић, професор Рударско-геолошког факултета из Београда и руководилац тима који је развио и ставља у функцију пројектно решење РУДОК. Говорећи о раду у апликацији, она је истакла да је претраживање прилагођено и за српски језик.

– Претраживање пројектне документације је подржано реченицама за српски језик и специфично за рударску терминологију. Обезбеђено је претраживање на ћирилици и латиници, према свим граматичким облицима и то су нека својства по којим је ово решење, које смо ми развили и управо имплементирамо, јединствено у нашој земљи. Документација је богата и да би могла да буде на одговарајући начин систематизована у овом систему, развили смо и неке специфичне базе знања које ће помоћи корисницима да на одговарајући начин користе и да брзо и ефикасно дођу до потребних информација – објаснила је Ранка Станковић и нагласила да ће комплетна пројектна документација бити претраживана на различите начине, с једне стране биће повезана и са опремом и са материјалима који се користе, а с друге стране и са неким техничким описима и детаљним карактеристикама које се везују за те машине, постројења, алате и материјале.

Према њеним речима, велики је број пројеката који ће чинити целину, свакако ће обухватити и геолошку и осталу документацију и омогућити изградњу једног централног дигиталног репозиторијума на нивоу целог ЕПС-а.

Жељко Мишовић, шеф Службе за припрему инвестиција и инжењеринг, из Управе за производњу угља ЕПС-а, истакао је да је циљ унапређење рада и развоја

ЕПС-а. Током претходне две године, Институт „Михајло Пупин“ и Рударско-геолошки факултет израдили су апликације РУДИС, рударско-информациони систем који ће служити за комплетан мониторинг рудника у ЕПС-у. Као део овог већег пројекта који у себи садржи више модела је и апликација РУДОК, која је намењена за управљање пројектно-техничком рударском документацијом у ЕПС-у. Израду овог дела апликације радио је Рударско-геолошки факултет.

– Кад пројекат развоја интегралног информационог система на нивоу ЕПС-а заживи у потпуности, свака справа на коју имаће своје уређаје који ће прикупљати податке из производње. Они улазе у централну базу, обрађују се и у зависности од модула имаћемо праћење производње, одржавања, заштите животне средине, управљања пројектном и техничком документацијом и још седам-осам других модула, а систем је отворен и може да се додаје још у наредним фазама. Идеја је да се централизују подаци како би се олакшао рад и једним кликом добијање се извештаји који се траже. Дуг је пут до тога, потребна је велика улагања, али суштина је да се читав процес минимализује и сведе на најмањи могућ број корака. Овим се не губе радна места, напротив, једноставно се само боље организујемо – рекао је Мишовић.

М. Радосављевић

Осавремењивање

Од апликације РУДОК очекује се да знатно олакша посао запосленима у електроприпремама и машинским припремама и свима који се баве одређеном техничком документацијом, с тим што они неће радити ништа ново, заправо радиће исти посао који су и до сада радили само на савременији начин.

Бројчаник за слова

Може да погреши чак и „рачунаљка“ на струју, али Миле неће – у стању је да погоди тачно број слова у свакој реченици коју чује, па макар му их издекламовали и 1.000 заредом

Има један виц о Малом Муји који гласи отприлике овако: у једној босанској основној школи учитељица пита ђака првака да јој израчуна колико је два плус два. На њено велико запрепашћење, првачић је након краћег размишљања закључио да коначан резултат ове просте рачунске операције износи, ни мање ни више, него пет! Изненађена просветна радница, али сада знатно повишеним, готово претећим гласом, поново је кратко упитала паметњаковића: „Колико?“ Ово, крајње провокативно потпитање, ниједног тренутка није збунило самоувереног малишана. „Пет, глува жена“, уследио је уверљив одговор.

Руку на срце, ни Милету Јевтићу (37) са Уба математика није била јача страна. Само, за разлику од Малог Мује, Миле је у првом разреду сасвим добро одузимао и сабирао. Са великим успехом касније је савладао и комплетну таблицу множења, али су то углавном били и његови крајњи „алгебарски домети“. Ипак, Миле у глави има уграђен неки други бројчаник, који већ више од 30 година непогрешиво врти бројеве.

– Тао, Миле. Како си допутовао јутрос са Уба? Је л' било гужве?

– 45!

– Аха, прешли смо одмах на ствар. Добро, Миле, а колико има слова у „Валтер брани Сарајево“?

– 19!

– А у „Иде Миле Лајковачком пругом“? – настављамо да га решетамо у још бржем темпу.

– 24! – цаба труд, не да се Миле насамарити.

– Чекај, бре, а колико се слова налази у реченици: „Нема шансе да се Миле превари“?

– То је бар лако, 24! – као из топа узвраћа генијалац са Уба.

– Сунце ти жарено, Миле, па како знаш?

– Не знам како знам, али знам – шеретски ће Миле.

„Рачунаљка“ на струју можда може и да погреши, али Миле никако. Хиљаду реченица да му издекламујеш заредом, он ће у секунди

израчунати од колико је слова саздана свака од њих. Без грешке!

– Док слушам реченицу, слова се испред мојих очију сама збрајају, као кад гледам филм, а доле изађе титл – покушава убски чудак да објасни необјашњиво.

Све до средње школе био је 100 посто уверен да сви могу то што може он. А онда је на часу биологије другару из клупе случајно открио свој дар. Ствар се брзо отела контроли, а он је преко ноћи постао славан. Једни су били уверени да су посреди нека ђавоља посла, други опет да је преварант и да на неку фору, само њему познату, залуђује поштен свет.

Убрзо је постао права атракција, па уместо да одговара лекције, он је испред табле професорима бројао слова. Његов таленат посебно је привлачио математичаре. Озбиљно су се презнојавали не би ли га некога навукли на танак лед.

– Јој, мени непријатно... Најрадије бих у земљу да пропаднем. Видим да се муче. Облива их хладан зној, а мени просто ко пасуљ. И нећу из ината да попустим – присећа се Миле да је због свог јединственог дара имао чак и попуст у школи.

Како се ствар уозбиљила, вест о феномену са Уба убрзо се прочула, па је Миле једном приликом гостовао и на познатој телевизији, заједно с оперском дивом и једним политичарем. Скроз их је засенио.

– Признајем да сам у то време уживао у слави. Било је ту свакаких обећања. Уверавали су ме да поседујем још неки прикривен таленат, који би можда могао и да се добро уновчи – искрен је убски „шејтан“.

Сви у граду знају и за причу како су Васа, газда бара „Ликер“, и Миле „пророк“

једно вече уз музику зановили у кафићу. Подозриви кафеџија није веровао у чуда, па је једно вече у „Ликеру“ за свој сто позвао тајанственог словобројача, не би ли се и сам уверио у истинитост чаршијских прича. Погодба је била једноставна, свака погођена реченица једна тура. Ако Миле омаши, плаћа две.

Пило се целу ноћ, а Миле није грешио. Узалуд се Васа уздао у јачину своје ракије коју је лично испекао. А када на столу више није било простора на који би конобарица могла да остави чашу, правила игре промењена су напречац. Власник „Ликера“ је свом симпатичном госту за сваку погођену реченицу уместо пића понудио песму. Остаће упамћено како је газда Васа изгубљену опкладу у својој кафани плаћао наручујући песме.

Миле Јевтић ради као бравар у „Колубари“ на копу „Тамнава-Западно поље“. Дани највеће славе поодавно су иза њега, али је на Убу, где и данас живи са супругом и две ћерке, и даље веома познат. Недавно је променио радно место, а његове нове колеге још нису упознате са даром који поседује. Ето прилике. Ко зна, можда могу чуда да се десе, па да Миле једном и омане.

Д. Ђорђевић

Војник са повластицама

Тајанствена моћ добро му је дошла и док је служио војску. Старешине су га уважавале, а неке од њих и тражиле да их подучи тој окултној техници. За годину дана војног рока није изгубио ниједну опкладу, па је због тога рачун у кантини за њега увек био отворен.

УСПЕШАН ТИМ
ЗА БОЉИ ЛАЗАРЕВАЦ

2020.

Награде најзаслужнијима

Полицијска станица и ковид амбуланта највише допринели спречавању појаве и ширења коронавируса, као и сузбијању заразне болести на територији општине

На свечаној седници Скупштине Градске општине Лазаревац, која је поводом Видовдана одржана у Центру за културу Лазаревац, традиционално су уручене награде општине.

Видовданску награду за 2020. годину добили су Полицијска станица Лазаревац и ковид амбуланта Дома здравља „Др Ђорђе Ковачевић“ јер су запослени, у складу са својим надлежностима, интензивним радом дали највећи допринос у спречавању појаве и ширења коронавируса, као и у сузбијању ове заразне болести на подручју лазаревачке општине. Награду у области противпожарне заштите добио је Иван Поповић из Барзиловице, командир Ватрогасно-спасилачке јединице Лазаревац, а за стваралаштво младих Катарина Живић из Лазареваца, студенткиња четврте године Медицинског факултета у Београду.

Томислав Рикановић, председник Скупштине ГО Лазаревац, подсетио је да је указом Министарског савета Краљевине Србије 28. јуна 1889. године, на предлог грађана основан Лазаревац, који је од варошице постао општина са више од 60.000 становника, административни, културни и економски центар овог дела Шумадије.

– На данашњи дан пре 131 године на овом простору окупио се, модерним речником речено, мали тим људи који је имао јасну визију, вероватно исту ону коју је имао и кнез Лазар 1389. године на Косову. Да би сачували Србију, они положише своје животе на такав начин да ми то славио и данас. Вођени том визијом опстанка и напретка своје средине, наши преци дадоше варошици на Збеговцу данашње име по честитом кнезу Лазару да нас његово име увек опомиње како се гради и чува своја земља – честитајући грађанима Видовдан рекао је, поред осталог, Бојан Синђелић, председник ГО Лазаревац, уз жељу да празник свима донесе много здравља.

У име Владе Србије присутнима се обратио Бојан Стевић, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе, који је подсетио на завршене и актуелне пројекте у лазаревачкој општини и најавио будуће. Такође, емитован је и кратки филм о реализованим пројектима, као и плановима за даљи развој Лазареваца и околине.

– Захваљујем у име награђених, свог колектива и у своје лично име, а посебно у име запослених који се у ковид амбуланти даноноћно боре против ове глобалне епидемије. Хвала и немедицинским радницима који су дали свој допринос у

збрињавању и спасавању оболелих. Не смео заборавити сарадњу са општином, Полицијском станицом, Ватрогасно-спасилачком јединицом, ЕПС-ом, градским предузећима, Министарством здравља и другим ресорним установама – казао је др Јован Милојевић, директор Дома здравља „Др Ђорђе Ковачевић“, позивајући на одговорност према себи и другима.

Свечаности су присуствовали представници Владе Србије, Града Београда, локалних самоуправа, „Електропривреде Србије“, РБ „Колубара“, Српске православне цркве, јавних предузећа и установа.

У уметничком делу програма учествовале су ученице Музичке школе „Марко Тајчевић“, као и Александар Трмчић, глумац Пулс театра.

М. Караџић

Изузетни

Командир Иван Поповић годинама показује изузетне резултате на свим задацима, вредно се ангажујући код сложенијих и већих пожара, техничких и других интервенција. Како је образложено, Поповић у свим приликама показује смиреност, храброст, професионалност и пожртвовање.

Поред редовних студија и високог просека, студенткиња Катарина Живић је чланица и сарадник за односе с јавношћу тима званичника Комитета за међународну сарадњу студената медицине Србије. Такође, учествује у организацији бројних акција и медицинских конгреса. Заједно са колегама током 2019/2020. године написала је и објавила два научна рада, а део је и научног тима Клинике за кардиологију Клиничког центра Србије у реализацији студије „Аватар“.

Полагање венца

У Храму Светог великомученика Димитрија пре седнице служена је литургија, а у крипти, у којој су похрањене мошти српских и аустроугарских војника погинулих у Колубарској бици, одржан парастос. Након тога општинска делегација је полагањем венца одала почаст настрадалим.

Недеља богата програмом

Сваке године у истој недељи јуна која претходи Видовдану, од 21. до 28. јуна, већ традиционално се одржава манифестација „Дани Лазареваца“ у организацији Градске општине Лазаревац и Туристичке организације ГО Лазаревац. Ове године због ситуације са епидемијом вируса ковид 19, организовани су само наступи културно-уметничких друштава из нашег града, и то на отвореном, на платоу код Рударске чесме.

У склопу овогодишње манифестације „Дани Лазареваца“ суграђани су целе недеље, сваког дана у поподневним часовима, могли да уживају у богатом културно-уметничком

■ КУД „Диша Ђурђевић“

Рођендан града

Ова манифестација има за циљ да сваке године пригодно обележи годишњицу оснивања града Лазареваца, а ове године тачно је 131 година од када је Лазаревац добио име у част Лазара Хребелановића 1889. године.

програму и наступима које су изводила културно-уметничка друштва из нашег града.

Првог дана манифестације 22. јуна наступио је КУД „Младост“ из Степојевца, наредног дана Ансамбл „Мелодија“, а трећег дана наступио је Ансамбл народних игара и песама „Колубарско коло“ из Миросаљца.

„Колубарско коло“ се окупљенима представило у

четири категорије – школицом фолклора, дечјим ансамблом, припремној групом, као и ветеранима.

Може се рећи да су Лазаревчани уживали испред Рударске чесме и да им је недостајало културних дешавања у граду, тако да се кроз центар Лазареваца једва могло проћи. Свакако, оваква дешавања су међу нашим суграђанима увек

лепо испраћена, а тако је било и овај пут.

Наредна четири дана наступали су КУД „Димитрије Туцовић“ из Лазареваца и КУД „Диша Ђурђевић“ из Вреоца, а за крај наступио је познати лазаревачки бенд СФРЈ и својим наступом употпунио и закључио овогодишњу манифестацију „Дани Лазареваца“.

М. Пауновић

■ „Драган Илић трио“ представио своје ауторске нумере

Џез на улицама нашег града

Почетком јуна одржан је први јавни наступ бенда „Драган Илић трио“, када су представили свој први уживо наступ ауторског албума, чије композиције носе називе старих улица нашег града. Док

су суграђани уживали у лепом времену, три млада момка свирала су „Козареву“, „Црну стазу“, „19. септембар“, али у новом руху – новом звуку који се не може тако често чути на свиркама у лазаревачким кафићима.

Сведочили смо извођењу нумера које су први пут угледале светло дана.

Када је било време за предах и мању паузу, искористили смо прилику да поразговарамо са члановима овог бенда Марком Марковићем, гитаристом, Николом Игњатовићем, басистом и Драганом Илићем, бубњарем, који је у тиму најискуснији, те по њему бенд носи назив.

Сви су били видно узбуђени јер су чекали утиске присутних. Трио је у овом извођењу донео све оно што је пажљиво стварано годинама уназад на тај начин да се изразе и као уметници, али и да направе музику која ће бити пријемчива и Лазаревчанима, јер њихов крајњи циљ јесте утицај

који желе да остваре како би привукли што више креативца заљубљених у џез као музички правац.

На тај начин би се отворила могућност промовисања града Лазареваца на више од 20 музичких фестивала у Србији који се организују сваке године.

М. Пауновић

Локална џез култура

Нескривена жеља чланова бенда је да свирају у свом граду, али и да покрену што више музичара из Лазареваца који би се определили за џез, тако да се направи једна нова традиција у виду локалне џез културе.

Уживање у послу

Подршка породице
веома значајна.
„Монтевидео“ био
одскочна даска за
будуће улоге

Када је у другом разреду ОШ „Дуле Караклајић“ освојио друго место на републичком такмичењу у рецитовању, Урош Јовчић, глумац, већ тада је заволео сцену. Овај Лазаревчанин је до четвртог разреда гимназије глумио у драмској секцији, учествовао на рецитаторским такмичењима и развијао свој таленат.

– Веома сам везан за породицу која ме подржавала у свему. Родитељи су ме водили на такмичења у рецитовању, налазили ми менторе и возили сваког викенда у школицу глуме „Дадов“ у Београду. За пријемни испит ме је спремала глумица Драга Ћирић – каже Јовчић и наглашава да без напора свих њих и жеље да успе не би био ту где је сада.

Академију уметности у Београду уписао је са 17 година, после трећег разреда гимназије, у класи професора Ивана Бекјарева. Истиче да је од њега много научио и да су те четири године биле најлепше у животу. Паралелно с првом годином студија завршавао је и четврти разред гимназије. Имао је срећу да га током распуста редитељ Владимир Паскаљевић позове на снимање филма „Ђавоља варош“. Иако није пракса да студенти глуме раде током прве три године, Бекјарев му је дозволио

Физичка спремност

У децим представама често има сонгова, акробације, игре, скокова и зато је, како Јовчић каже, потребна добра кондиција како би се све издржало. Важно је и да глумац не повреди ни себе ни колеге.

јер тај искорак није утицао на факултетске обавезе.

Данас је тридесетједногодишњи Јовчић већ шест година стално запослен у Позоришту „Бошко Буха“. Оиграо је бројне улоге и на дејој и на вечерњој сцени. Након „Царевог заточника“ добио је стални ангажман. Уследиле су „Снежна краљица“, „Пепељуга“, „Успавана лепотица“, „Аладинова чаробна лампа“, „Мала сирена“...

На вечерњој сцени играо је у комадима „Госпођа министарка“,

„Крчмарица Мирандолина“, „Флорентински шешир“, „Мајстори, мајстори“, „Вртешка“.

Филмом „Монтевидео, бог те видео“ редитељ Драган Бјелогрић лансирао је плејаду младих глумаца, а међу њима и Јовчића. Током петогодишњег снимања много се радило, дружило и путовало. Не крије задовољство огромним успехом филма, који је био и одскочна даска за касније улоге. За време снимања на Тенерифама упознао је изабраницу свог срца Џенифер

Мартинс, шпанску колегиницу, која је због њега дошла у Београд. После „Монтевидео“ је и дипломирао. Прижељкује још један велики пројекат попут овог.

Уроша Јовчића гледаоци памте и као Миланчета у „Комшијама“, серији Милана Карацића. Снимљено је више од 100 епизода, а серија се приказивала неколико сезона. Такође, тумачио је и епизодни лик адвоката у серији „Убице мог оца“.

Прва представа коју је одиграо у лазаревачком Пулс театру пре 20 година била је „Сновиђење“. За њу је добио први хонорар. Колеге из Лазаревца су га увеле у свет глуме и на томе им је много захвалан. У Пулс театру је још играо „Хасанагиницу“, „Хало, овде бомба“ и „Сунце туђег неба“. Уколико му обавезе дозвољавају, спреман је увек да дође када га позову јер је Лазаревац његов родни град.

Током ванредног стања успео је мало да се одмори, а сада се постепено враћа нормалном животу. Завршио је снимање серије „Врата до врата“. Прошле године окончан је рад на серији „Клан“ у режији Бобана Скерлића. Са двоје колега наставио је да води квиз „Прва те зове“ на Првој српској телевизији. Настављене су пробе на представи Милана Карацића „Рибарске свађе“.

У ишчекивању нових пројеката Урош каже да ужива у послу, да је професионално испуњен и да би волео да се тако и настави.

Љ. Младеновић

Лик жене

Искуство играња Даре у „Госпођи министарки“, коју је режирала Тања Мандић Ригонат, било је другачије од свега осталог. Тумачити лик жене је занимљиво и захтевно, посебно када за то постоји, као у овом случају, редитељско покриће – објашњава наш саговорник, додајући да му је то једна од дражих представа. „Министарка“ је одиграна више од 150 пута и још увек је на репертоару.

Почеле припреме за нову сезону

Зелено-црни хватају залет за нову сезону са ново-старим шефом стручног штаба Дејаном Николићем и помоћником Миланом Симеуновићем. Старт Прве лиге Србије заказан је за 15. август, а у наредних шест недеља стручни тим ће покушати да припреми екипу за предстојеће првенство, у које улазе са јасним циљем, а то је пласман међу првих осам екипа.

Клуб су за сада појачали следећи играчи – штопер Томислав Пајовић, бивши играч „Напретка“ из Крушевца, везиста Филип Стојановић, који је дошао из ФК „Младост“ из Лучана и Лазар Поповић, дете „Звезде“ који долази на позајмицу из суперлигаша „Вождовца“. Још једно појачање из Супер лиге, тачније из Инђије, проверени нападач Владан Милосављевић ставио је потпис за игру међу рударима у новој сезони.

Нови тренер Дејан Николић је у прошлој сезони водио екипу Крагујевца са којима је играо против зелено-црних, а ово је други пут да седи на клупи „Колубаре“. Добро познаје играче, а комплетне припреме одрадиће у нашем граду.

– Самим тим што су фудбалери „Колубаре“ били на корак до уласка у Супер лигу Србије ради се о квалитетном тиму. Имамо амбиције да се нађемо у самом врху табеле

Жене пред новим изазовима

Напоран припремни период предстоји и дамама у копачкама. Шеф стручног штаба Женског фудбалског клуба „Колубара“ Стеван Васиљевић окупио је играчице почетком јула и кренуо са припремама за дебитантску сезону у Супер лиги Србије. Играчки кадар није промењен, али се трага за појачањима. Сезона за даме у Супер лиги Србије почиње у августу, а наши суграђани ће имати прилику да гледају мечеве против екипа као што су „Црвена Звезда“, „Спартак“ из Суботице, „Слога“ из Земунa, „Војводина“...

до краја сезоне – рекао је Николић.

Спортски директор Драгиша Урошевић рекао је да је тренутни приоритет довођење доброг чувара мреже, то је оно на шта је клуб фокусиран.

– Лига је проширена на 18 клубова, план је да будемо при врху табеле. Искористићемо прву недељу да видимо где смо након тестирања играча и да видимо да ли је потребно евентуално ангажовање нових. Поред тога имаћемо серију контролних мечева – каже спортски директор ФК „Колубара“.

Т. Крупниковић

■ Лазаревачки „Борац“ поново у Зони

Ближи Српској лиги

Лепа вест стигла је у Фудбалски клуб „Борац“, који ће у сезони 2020/21. наступати у Београдској зони. На седници Извршног одбора Фудбалског савеза Београда, одржаној 6. јула 2020. године, једногласно је донета одлука да се лазаревачки „Борац“ пласира у виши ранг, у Београдску зону.

Поводом експресног повратка међу зонаше, разговарали смо са председником клуба Дејаном Булатовићем.

– Ова лепа вест све нас је јавно обрадовала и хвала челницима савеза на разумевању. Морам напоменути да смо на основу више параметара били у

предности у односу на друге кандидате, јер наш клуб расте из године у годину. Стадион је у већој мери реновиран, као и све клупске просторије, изграђена је трибина са 300 седећих места, а у наредних годину дана планирано је и њено проширење. У току су радови на уређењу помоћног терена, који ће првенствено користити омладинска школа – рекао је председник „Борца“.

Говорећи о плановима за рад клуба у наредном периоду, Булатовић је нагласио да је став Управе клуба да у првом тиму преваходно играју деца са подручја општине Лазаревац.

– Сходно томе смо направили план развоја омладинске школе, која ће ускоро бројати преко 100 малишана. Све су то једног дана будући првотимци. Што се тиче спортских резултата, план је да се у наредне две године пласирамо ранг више и нападнемо Српску лигу, група Београд. Мислим да је то реално гледајући играчки и тренерски кадар – истакао је Булатовић.

„Борац“ је један од омиљених клубова са подручја Лазареваца, наравно после ФК „Колубара“, који без обзира на резултате и ранг увек има подршку нашег града.

Т. К.

■ Дејан Булатовић

Вишевековна црквена блага

Велики културни и историјски значај грађевина, а посебну пажњу привлаче скромни храмови од дрвета који пркосе времену

Први пут Туристичка организација Градске општине Лазаревац овог лета организовала је несвакидашњу изложбу на отвореном под називом „Црквено наслеђе Лазаревца“ са благословом епископа шумадијског господина Јована. На паноима у центру града, испред Рударске чесме, изложене су фотографије 16 цркава са лазаревачке територије које датирају углавном из 19. и делом из 20. века.

Сеоске цркве са беспрекорно уређеним портама испуњеним зеленилом, цветним лејама и столетним дрвећем значајни су сакрални грађевински бисери који окупљају вернике, чувају хришћанску православну духовност и јачају њихову духовну везу са Богом. У другој половини 19. века настале су црквене грађевине од великог културног и историјског значаја за лазаревачку општину – цркве у Чибутковици, Јунковцу, Петки, Рудовцима, Шопићу и Вреоцима. Као млађе цркве лазаревачке општине истичу се цркве у Степојевцу, Миросаљцима, Дрену, Великим Црљенима, Барошевцу, Барзиловици, Араповцу и црква на Липару у којој се обављају богослужења за житеље села Крушевице и Трбушнице.

У панорами Лазаревца посебном лепотом, складом и положајем издваја се Храм Светог великомученика Димитрија који се налази на узвишењу изнад самог градског центра. Подизан од 1938. године, према пројекту руског емигранта Ивана Рика, према архитектонском решењу цркве на Опленцу, као спомен-храм погинулим српским ратницима у Колубарској бици за време пароха Боровија Ђорђевића. У крипти храма, на 37 метара квадратних, сахрањено је 20.000 српских и 30.000 непријатељских војника настрадалих у Колубарској бици, највећој и најзначајнијој бици између српске и аустроугарске војске у Првом светском рату, вођеној крајем 1914. године. Спомен-костурница у Лазаревцу је редак пример хуманости једног народа који са својим погинулим војницима сахрањује и непријатељске.

По својој старости и особености највећу пажњу привлаче цркве брвнаре у Брајковцу, Вреоцима и Барошевцу. Ове цркве настале су као резултат дугог ропства под турским освајачем, који није одобравао богослужење. Изградња цркава брвнара није захтевала посебну вештину грађења и најпогоднија је била за изненадна премештања. Подизане су у селима на скровитим и шумовитим местима. Самоуки неимари градили су их у духу традиције, по угледу на обичне куће. Намена им није била само религиозна, већ су у време устанака биле и уточишта. Ове невелике прелепе грађевине данас представљају изузетне споменике културе и историје.

Црква брвнара у Брајковцу, споменик културе од великог значаја, посвећена је Светом великомученику Георгију. Изграђена је 1846. године, када је село носило назив

Смрдљиковац. Према народном предању, цркву су на леђима из Белановице на ово место донели сељаци како би је сачували од Турака. Обновљена је 1904. године и посвећена Светом Георгију. Црквица се налази скривена у предивном зеленилу, заклоњена дрвећем. Ту су и тује које је поклонио бивши јапански амбасадор Тадаши Нагаи.

Брвнара у Вреоцима, посвећена Ваведењу Пресвете Богородице је подигнута 1817. године. Ова двовековна света грађевина спада у ред најстаријих у Колубарском округу. У брвнару је вредан иконостас, дело Константина Зографа, најистакнутијег иконописца из сремско-банатске зографске школе, као и јединствени камени свећњаци који одолевају зубу времена.

Стара црква брвнара у Барошевцу такође датира из 1817. године. Саграђена је недалеко од данашње цркве, под брегом у забрану. То место старе цркве је обележено гробовима знаменитих људи из Првог и Другог српског устанка. На трећи дан Духова 2001. године тадашњи епископ господин Сава освештао је темељ за нову цркву брвнару, а на исти дан 2003. када је изградња била завршена, цркву је освештао епископ шумадијски Јован у присуству великог броја верника.

М. Павловић

Обележја Колубарске битке

Значајан црквени меморијал са костурницом, поред спомен-цркве Лазаревцу, налази се у селу Ћелије, у подножју Враче брда и Човке, на месту страдања више хиљада српских и аустроугарских војника у Колубарској бици.

/// Фото: Александар Рашин

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Наталија Живковић. -
 2017, бр. 1 (нов.) - . - Лазаревац : Електропривреда Србије, 2017- (Београд : Birograf comp). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: Колубара (Лазаревац) = ISSN 1451-2890
 ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
 COBISS.SR-ID 250299404

